

wegwijs

Oorlogstijd, toen en nu

In deze uitgave onder andere aandacht voor:

08 Vrijwilligerswerk in Bethanië in coronatijd

15 Recepten van vroeger

26 Wekerom 75 jaar geleden bevrijd

30 Pastoraat in Coronatijd, nabijheid op afstand

Wegwijs is een uitgave van Stichting Bethanië,
 Platteelhof 3, 6711 JK Ede. Tel: 0318-689999
 E-mail: info@bethanie.nl - Website: www.bethanie.nl

inhoud

Voorwoord van de bestuurder	4
Onder de schaduw van Gods vleugels	6
Vrijwilligerswerk in Bethanië in coronatijd	8
Berichten vanuit het crisisteam	10
Interview met een bewoonster	12
Bethaniëlied	14
Berichten van de Cliëntenraad	15
Vrienden van Bethanië	16
Recepten van vroeger	17
Oorlog toen, vrijheidsbeperking nu	18
PV + Vertrouwenspersonen	21
Wist u dat? (coronafeitjes) + Radio Bethanië	22
Column Ben	23
Nieuwe medewerkers	24
Buitenovertredens in Coronatijd	25
Wekerom 75 jaar geleden bevrijd	26
Pastoraat in Coronatijd, nabijheid op afstand	30
Tentoonstelling van doopjurken	32
Puzzelpagina	33

**Ambachtelijke bakkerij
TEN VEEN**

**Dijkgraaf 24
6721 NK Bennekom
Tel. 0318 414 451**

**Eikenlaan 5
6721 DM Bennekom
Tel. 0318 419 407**

www.bakkerijtenveen.nl

Een afscheid is definitief, maar herinneringen zijn onuitwisbaar.

Een laatste afscheid, een laatste groet. Daar dragen wij met liefde en betrokkenheid zorg voor. Als een warme familie band rondom elke familie. Voor onze families vervullen we elke laatste wens. Bij elke crematie of begrafenis staan wij u bij. *Dank u wel voor uw vertrouwen.*

Schaapsweg 79 | 6712 CC Ede | 0318 65 00 00 | zorgvoortuitvaart.nl

van de weerd
 UITVAARTZORG

Redactieleden

Mevrouw W.F. (Willy) de Groot - van Saane (hoofdredactie)

De heer S.J. (Silvester) van der Pol (eindredactie)

Mevrouw M. (Maaïke) Kevelam - Geluk (redactie)

Vormgeving en foto's

De heer B.C. (Ben) van Gils / Yourdentity

Drukwerk

Drukkerij van Eden

LET OP!

Inleverdatum kopij
 voor het volgende nummer:

1 augustus 2020

Voorwoord

VAN DE BESTUURDER

Willy de Groot - van Saane

Vanuit een “gesloten” Bethanië is er gewerkt aan het tot stand komen van deze Wegwijs. Omdat het dit voorjaar 75 jaar geleden was dat Nederland werd bevrijd, wilden we hier een groot thema van maken. Helaas wierp de coronacrisis roet in het eten. Daarom bedachten we het thema ‘oorlog: toen en nu’. Niet omdat het nu echt oorlog is natuurlijk, maar omdat er weldegelijk raakvlakken zijn tussen de oorlog toen, en de ellende van het coronavirus nu. Het is verrassend om te zien hoe opnieuw interviews en verhalen samen één geheel vormen. Ik ben heel blij dat we weer (beperkt) bezoek mogen ontvangen op het moment dat u deze Wegwijs kunt lezen. Zeer dankbaar ben ik voor het geduld, het respect en het verbindende onderlinge contact tussen bewoners en medewerkers.

Niemand heeft deze situatie aan zien komen en niemand heeft kunnen bedenken welke consequenties het heeft om van een open, toegankelijk verpleeghuis, over te gaan naar een gesloten situatie.

Een logisch verband is gelegd tussen de oorlog – en de ervaringen die toen zijn opgedaan – en de huidige situatie. Als jongere generatie leren we veel van de wijze waarop onze bewoners met de gesloten

situatie omgaan. Samen vertrouwen we op de tijd dat we weer als vanouds familie en vrienden mogen ontvangen en zo mogelijk in- en uit kunnen gaan. Want dat is wel heel duidelijk geworden; zonder de aanwezigheid en betrokkenheid van alle families is het leven in Bethanië en Wicherumloo niet compleet!

Ondertussen gaan ontwikkelingen in Bethanië en Wicherumloo door; alles in aangepaste vorm. Vanaf 1 juni starten we met een eigen behandeldienst (en vanaf 1 juli in Wicherumloo). U kunt binnenkort kennismaken met een (tijdelijke) nieuwe arts, een psycholoog en andere therapeuten. Van harte hoop ik dat we door deze verandering nog meer kwaliteit van zorg kunnen bieden; waardevol, persoonlijk en betrokken.

Graag wil ik onze medewerkers, zowel thuis als aan het werk in Bethanië en Wicherumloo, oproepen om vol te houden. Jullie hebben laten zien dat ook in crisistijd optimaal ingezet wordt op goede zorg. Juist als ogen en oren van familieleden ontbreken is jullie professionaliteit om tijdig te signaleren van groot belang! Het werken met persoonlijke beschermingsmiddelen is een uitdaging; ik heb veel respect voor de manier waarop jullie hier mee omgaan.

Van harte gegund zijn dan ook de extra's als bloemen en taart en kaarten die in deze tijd aangeboden worden door bedrijven en andere betrokkenen van buitenaf. Ik hoop dat we binnenkort weer in een genormaliseerde omgeving ons werk kunnen verrichten. En hopelijk ook met meer collega's! We hebben nogal wat vacatures die opgevuld moeten worden.

Dwars door alles heen mogen we de nabijheid van onze God ervaren, ondanks ziekte, moeite en verdriet. Wat een genade dat we alles bij Hem in gebed mogen neerleggen. De Heere geeft rust en genoeg kracht voor elke dag! In de afgelopen periode van Hemelvaart en Pinksteren hebben we ons nog meer getroost mogen weten door Zijn bescherming.

***Geprezen zij de Heere
Dag aan dag draagt Hij ons
Die God is ons heil!
Want het geknakte riet
verbreekt Hij niet***

***Al wat beschadigd is
Herstelt Hij op den duur
Wat walmt dat dooft Hij niet
Want Hij kent ons verdriet.
Barmhartig schenkt Hij ons
Zijn warmte en Zijn vuur.***

(uit: Opwekking - lied 411)

**Willy de Groot-van Saane
Raad van Bestuur**

Dwars door alles heen mogen we de nabijheid van onze God ervaren, ondanks ziekte, moeite en verdriet. Wat een genade dat we alles bij Hem in gebed mogen neerleggen.

Onder de schaduw van Gods vleugels

*Ik neem mijn toevlucht onder de schaduw van Uw vleugels, totdat de rampen voorbij zijn
gegaan (Psalm 57 vers 2b).*

D.C. Floor

De uitbraak van het coronavirus is een wereldwijde ramp geworden van ongekende omvang. Het coronavirus is een onzichtbare vijand die ons leven dodelijk bedreigt. Zonder het te weten kun je al besmet zijn en daardoor zeer ernstig ziek worden en er ook aan sterven.

De angst om besmet te raken is dan ook heel begrijpelijk. Strengere maatregelen zijn door de overheid uitgevaardigd om deze ramp te kunnen bestrijden en voor onze veiligheid te zorgen. Heel pijnlijk was het besluit dat familieleden niet meer op bezoek mochten komen bij hun geliefden in het verpleeg- of verzorgingshuis. Het verzorgingshuis werd als het ware een grot voor de bewoners waarin zij opgesloten zaten voor hun eigen veiligheid.

In Psalm 57 gaat het over David die voor Saul vluchtte in de grot om veilig te kunnen zijn. Zijn leven werd bedreigd door zijn eigen schoonvader Saul die met zijn soldaten hem doden wilde. Hij was nergens veilig in het land. In de grot waarin hij zich met zijn kameraden verborg, was hij nog betrekkelijk veilig. Maar voor David was er nog een veel betere veiligheid dan opgesloten te zitten in de grot. Dat staat heel mooi in onze tekst: Ik neem mijn toevlucht onder de schaduw van Uw vleugels. David zoekt vooral zijn veiligheid en bescherming bij de Heere. Hij neemt zeker alle voorzichtigheid

in acht door zich te verbergen in de grot. Maar dat is nog geen absolute garantie voor zijn veiligheid. Dat weet David maar al te goed. Daarom bidt hij of God hem genadig wil zijn en hem wil beschermen. Hij neemt in vertrouwen zijn toevlucht tot de Heere. Alleen bij de Heere is er echte veiligheid en geborgenheid. Onder de beschermende vleugels van de Heere hoeft hij niet voor de gevaren te vrezen. Zoals kuikens bij gevaar vluchten onder de vleugels van de moedervogel, zo doet David dat nu onder de vleugels van de Heere. Onder de schaduw van Gods vleugels is hij beschermd tegen de vijanden die hem willen doden.

**Ook in gevaar
kan David nog
steeds God lof
zingen.**

Laten wij in deze coronacrisis net als David onze toevlucht nemen onder de schaduw van Gods vleugels. Dat moeten we doen bij alle rampen die ons kunnen treffen. Er zullen telkens weer nieuwe rampen zijn. De ouderen onder ons hebben de ramp van de Tweede Wereldoorlog in 1940-1945 meegemaakt. Sommigen kunnen getuigen van een wonderlijke redding die ze hebben

meegemaakt. Zij zijn in deze verschrikkelijke oorlog bewaard gebleven, waar ze de Heere nog steeds dankbaar voor zijn. David neemt zijn toevlucht onder de schaduw van Gods vleugels, totdat de rampen voorbij zijn gegaan. De ramp van de coronacrisis zal, naar we hopen, over enige tijd weer voorbij zijn. We zien rampen op deze wereld komen en gaan. Dat zal doorgaan tot aan de wederkomst van Christus.

Het is bijzonder treffend dat David de lofzang op de Heere gaande houdt, terwijl hij nog steeds in groot gevaar verkeert. Maar onder de beschermende vleugels van de Heere kan hij toch vrolijk zingen. *Mijn hart is bereid, o God, mijn hart is bereid; ik zal zingen, ik zal psalmen zingen. Ontwaak, mijn eer, ontwaak, luit en harp; ik zal de dagenraad doen ontwaken (vers 8 en 9).* Aan de nacht van lijden komt een einde, de nieuwe dagenraad breekt aan. In dat geloofsvertrouwen zingt David de toekomst tegemoet. Als wij onder de schaduw van Gods vleugels ernstig ziek worden en sterven, dan zijn we toch voor eeuwig beschermd en zullen we dwars door de dood heen eeuwig leven in Zijn glorie. Want de dood is immers overwonnen door Jezus Christus, onze Heere. Gods bescherming is er tot in eeuwigheid. Dat schenkt ons rust te midden van alle gevaren.

Vrijwilligerswerk in Bethanië in coronatijd

Computeren, interviewen en foto's maken gaat niet goed op afstand. Gelukkig kon ik op afstand wel mensen helpen door het voeren van een telefoongesprek of met het onderstaande.

(door: Bert van de Hoeve)

Huismeester Joop Adams belde mij over de mogelijkheden van de kerktelefoon. De bewoners van De Oldenhof en De Platteelhof wilden de kerkdiensten beluisteren maar waren daarop niet aangesloten, omdat ze normaliter zelf naar de kapel kunnen gaan. Maar omdat Bethanië in deze coronatijd dicht zit voor iedereen behalve personeel mocht dat niet meer. In overleg met manager facilitair Ben van Gils, kon ik thuis uitproberen of het mogelijk was dit via de Lucas-luisterkastjes de kerkdienst vanuit Bethanië te ontvangen. Dat is gelukt.

Joop heeft toen een zevental kastjes in een doos in de witte tent naast de ingang gezet. Deze kastjes heb ik mee naar huis genomen en opnieuw geprogrammeerd en op de donderdag voor Pasen weer teruggebracht. Joop heeft ze vervolgens bij de bewoners geplaatst en het bleek te werken. Zo konden zij op Goede Vrijdag en Eerste Paasdag de diensten meeluisteren. De bewoners blij en wij blij. In deze wat moeilijke tijd hebben we zo toch mensen blij kunnen maken.

Een van de bewoners van De Platteelhof had problemen met haar computer, zij kon de kerkdiensten via "Kerkdienst gemist" niet ontvangen. Telefonisch kon ik dit met de verzorging, die er op dat moment was, oplossen.

Ook denken we in deze tijd aan onze maaltijdbezorgers die vanuit Bethanië de maaltijden bezorgen in verschillende wijken van Ede. Dit wordt bij toerbeurt gedaan op maandag, woensdag en vrijdag door René van de Mark, Jan Klok, Bert van Ippel, Bram den Toom en Gert van de Werken met hun eigen auto. Ze ontvangen de te bezorgen maaltijden samen met een kop koffie bij de achteringang van Bethanië. Het gaat daarbij om ongeveer zeventig adressen in Ede.

Verder hoorde ik van verschillende bewoners dat ze erg blij zijn dat ze van vrijwilligers een kaartje of telefoontje kregen. Het is mooi dat je als vrijwilliger buiten Bethanië toch iets kan bijdragen om de bewoners van dienst te zijn. De bewoners missen de vrijwilligers, maar de vrijwilligers missen ook de bewoners.

BERICHTEN VANUIT HET CRISISTEAM

Nog voordat het coronavirus veel zaken op zijn kop zette bestond er al een crisisteam in Bethanië. Dit als voorbereiding op mogelijke rampscenario's, zoals bijvoorbeeld brand of het langdurig uitvallen van water of elektriciteit. Maar niemand in Nederland had zich kunnen voorbereiden op de ramp die zich sinds maart ook in Nederland heeft voltrokken. De ramp die officieel Covid 19 is gaan heten, het nieuwe griepvirus, dat dit keer niet alleen in Azië zijn dodelijke sporen trok, maar tot een wereldwijde pandemonium uitgroeide. In een interview vertelt Bethaniëbestuurder Willy de Groot hoe het begon, hoe het steeds groter werd, welke gevolgen het coronavirus voor Bethanië had en heeft, en zeker niet als laatste: hoe het crisisteam samen met alle betrokken collega's ook de weg naar Boven weet te zoeken.

UIT WIE BESTAAT HET CRISISTEAM?

Dat zijn Ben van Gils, Maaike Kevelam, Esther Kok en ikzelf (Esther kan vanwege ziekte momenteel geen deel uitmaken van het crisisteam). Het crisisteam bestond al langer. Een ramp komt namelijk altijd onverwachts en dan is een goede voorbereiding het halve werk. We worden elk jaar getraind door een extern bureau, onder andere in de methodiek van de omgang met rampen en crises. Maar dit had natuurlijk niemand zien aankomen.

HOE BEGON HET ALLEMAAL IN BETHANIË?

We staan vanaf 9 maart jongstleden in crisissstand. In die tijd kwamen de eerste e-mails binnen van organisaties als Actiz, GGD, RIVM en de inspectie, die steeds verontrustender van toon werden. Zelf had ik het geluk dat een collega uit Brabant (waar het toen al mis was) mij bijtijds waarschuwde: 'Wees alert. Onderschat dit niet!'

WAS HET CRISISTEAM HIERVÓÓR AL EERDER BIJEEN GEWEEST?

Ja, toen in 2019 op een zondag de stroom uitviel. En ook korter geleden, op een vrijdag in april, toen er langdurig geen water was.

WAT GEBEURDE ER VANAF 9 MAART?

We moesten telkens verder opschalen. Het begon met het

dwingende devies voor iedereen die Bethanië binnenliep: eerst handen wassen! Daarna werd het steeds serieuzer: de kapel ging dicht, het restaurant ook: eerst enkel voor externen, later voor iedereen. Alle collega's van staf en ondersteuning moesten gaan thuiswerken en als klap op de vuurpijl ging het hele huis dicht voor iedereen, behalve medewerkers die directe zorg en ondersteuning bieden.

TOT OP DIT MOMENT ZIJN ER NOG GEEN BEWONERS BESMET?

Nee, gelukkig niet! Wel zijn er een aantal verdenkingen geweest, zowel in Ede als in Wicherumloo. Als iemand wordt verdacht, treedt er een protocol in werking. Een arts wordt geraadpleegd en naar aanleiding van zaken als bloeddrukhoogte en lichaamstemperatuur wordt er besloten hoe het verder moet. Soms wordt besloten om het even aan te zien of juist om direct te gaan testen. De uitslag van zo'n test komt na 24 uur en soms pas na 48 uur en in tussentijd moet de betreffende bewoner geheel geïsoleerd worden verzorgd, dus dat heeft een enorme impact.

HOE ZWAAR HEEFT HET ZORGTEAM HET NU?

Iedereen heeft het behoorlijk pittig; de werkdruk neemt toe, want bij een coronaverdenking heb je opeens meer personeel nodig. Extra personeel is er niet, dus moeten de vaste medewerkers om die reden meer uren maken. Dat én de continue spanning die er heerst over de mogelijkheid op besmetting, legt een enorme druk op het team. Als crisisteam hebben we daarom ook onze dank en bemoediging willen uitdrukken met af en toe een cadeautje voor iedereen: laatst een 'goodiebag' met allemaal leuke dingetjes erin. Natuurlijk is daarmee niet alles afgedaan. Ik denk hierbij aan de collega's die zelf te maken hebben met corona of familieleden hebben verloren aan corona, want zo dichtbij is het soms al wel gekomen.

HOE ERVAAR JE DEZE CRISIS GEESTELIJK?

Als crisisteam bidden we regelmatig en weten we ons volkomen afhankelijk van God. Zo'n crisis houdt je heel klein en het besef van genade is groot. *Wij* zorgen er niet voor dat de corona buiten de deur blijft, dat is pure genade. Tegelijkertijd doen we natuurlijk alles wat in onze macht ligt. Op de dag dat de deuren in Bethanië dichtgingen hebben we alle medewerkers bijeen geroepen. Na de uitleg over het hoe en waarom hebben

we het Bethaniëlied (zie pag. 14) gezongen, waarin dat aspect ook heel duidelijk naar voren komt.

ZITTEN DE COLLEGA'S VAN WELZIJN EN DE DAGBESTEDING NU ZONDER WERK?

Integendeel. Ze zijn vanaf dag 1 ingezet bij alles wat er nog wel kon. Met name de individuele contacten met bewoners zijn nu heel belangrijk. Naast de vele gesprekken die ze een-op-een voeren, helpen ze ook om het contact met familieleden tot stand te brengen en zoeken ze naar mogelijkheden om de bewoners toch zoveel mogelijk een aangename tijd te bezorgen. Dat kan via een spectaculair optreden buiten, maar ook door eenvoudigweg even een spelletje met iemand te spelen.

OOK DE VRIJWILLIGERS MOGEN NIET MEER NAAR BINNEN.

En ook die worden ontzettend gemist. Juist zij geven vaak de sjeu aan het leven van onze bewoners, door hun inzet en door de extra aandacht die zij hen

daarmee kunnen schenken. Ik hoop van ganser harte dat ze er allemaal weer zijn als deze crisis voorbij is en het huis weer open mag.

EN DE FAMILIE VAN DE BEWONERS?

Die hebben we heel bewust meegenomen in de informatievoorziening, alle updates waren er telkens ook voor hen apart. En we zien ook dat op Kleinschalig Wonen het 'familienet' nu heel goed wordt bekeken.

HOVEEL UREN PER DAG WERKEN JULLIE EIGENLIJK ALS CRISISTEAM?

Eh... dat is vaak wel het klokje rond. Vooral de eerste weken waren enorm hectisch. Ik kom er niet meer van los, merk ik. Het beheerst alles. Maar toch: alle andere dossiers gaan gewoon door, en ook daarvoor moet aandacht zijn. We ervaren veel steun van onze thuisfronten, die goed snappen waarom we (soms fysiek en soms in gedachten) meer in Bethanië dan thuis zijn te vinden.

INTERVIEW MET EEN BEWOONSTER

"Ik was getrouwd met de NCRV."

Op 4 mei jongstleden sprak ik met mevrouw Rozeboom (1934) op haar appartement in de Platteelhof, een van de twee appartementengebouwen naast Bethanië. Mevrouw Rozeboom is een echte Edese: hoewel ze een eind verderop in Baarn ging werken, is ze toch altijd in haar geboorteplaats blijven wonen. Sinds de nieuwbouw van Bethanië woont mevrouw Rozeboom al bij ons. Ze heeft zelfs nog een paar jaar in het oude, nu afgebroken gebouw van Bethanië gewoond, voordat de nieuwbouw eind 2012 kon worden betrokken. Maar toen kreeg ze daarvoor geen indicatie meer; ze was in feite nog te gezond om opnieuw in Bethanië te komen. Zo kwam ze, via een tijdelijke omweg in De Oldenhof, in De Platteelhof te wonen.

Sinds jaar en dag zoekt mevrouw Rozeboom steevast elke morgen het restaurant van Bethanië op, voor de aanspraak en de gezelligheid die ze met een aantal vaste andere dames genoot. Totdat dit ergens halverwege maart abrupt stopte. De oorzaak was het rondwarende coronavirus, waardoor van de ene op de andere dag ook Bethanië op slot moest.

VERTELT U EERST EENS OVER UW JEUGDJAREN?

Ik ben in een gewoon gezin in Ede geboren, we woonden op de Concordialaan. Een jaar vóór mijn geboorte en ongeveer een jaar daarna werden er ook dochters geboren, maar die zijn beiden jong overleden. Tot mijn twaalfde ben ik hierdoor enig kind gebleven. In 1946 kwam er toch nog een zusje bij.

HOE WAS HET THUIS VROEGER?

Ik heb een fijne jeugd gehad. Het enige bijzondere was dat mijn oma bij ons inwoonde, alhoewel dat toen nog vrij normaal was.

BENT U OOI GETROUWD GEWEEST?

Ja, met de NCRV. Dat zeg ik altijd maar als mij die vraag wordt gesteld. Ergens was het ook wel zo. Op mijn 17de heb ik gesolliciteerd bij de NCRV en ben ik daar als secretaresse gaan werken. Eerst nog in Wageningen, maar al gauw verhuisden ze naar Baarn en nog weer later naar Hilversum. Ik heb daar een heel fijne tijd gehad en ging altijd met plezier naar mijn werk. Later kreeg ik nog de leiding over drie andere secretaresses. De sfeer

onderling was altijd heel fijn, ik kijk er met genoegen op terug.

U BLEEF ONDANKS DE AFSTAND TOCH IN EDE WONEN?

Ja, ik heb eerst wel geprobeerd om woonruimte te krijgen in Baarn, maar dat lukte niet vanwege de woningnood. Daarom en omdat ik het goed kon vinden met mijn ouders bleef ik maar gewoon thuis wonen. De vrijheidsdrang was er wel even, maar niet zo sterk dat ik per se weg wilde. We hebben lang aan de Concordialaan gewoond, maar nadat mijn vader was gestopt met zijn schildersbedrijf verhuisden we naar een kleinere woning aan de Van Heemskerckstraat 13.

HEBT U TOT UW 65STE DOORGEWERKT?

Nee, ik mocht er al op mijn 53ste uit vanwege de VUT die er toen nog was. Daar heb ik wel geluk mee gehad, ja. Vanaf het overlijden van mijn moeder in 2004 ben ik naar Bethanië gegaan om daar mee te eten met Open Tafel. Dat beviel prima. Zodoende was ik hier al goed bekend. In die tijd begon ik moeilijk te lopen, iets wat de overburen

ook ging opvallen. Ze gingen de boodschappen voor mij doen en maakten zich een beetje zorgen over hoe het verder moest. Christel (Leerling – receptioniste van Bethanië – red.) herinnerde mij er laatst nog aan dat ik in die tijd kwam aanrijden in mijn rode autootje en dat zij dan naar buiten kwam om mij aan de arm mee te nemen naar het restaurant. Ik ben altijd heel goed geholpen. Vooral mijn neef Aart uit Dirksland doet heel veel voor mij.

U KLINT ALS EEN TEVREDEN MENS.

Ik zei laatst nog tegen Ben (van Gils – manager facilitair – red.): 'Ik hoop dat ik hier tot m'n laatste snik kan zitten.' Ik ben heel tevreden en dankbaar dat ik hier ben terechtgekomen. Iedereen is even aardig en ze staan allemaal voor je klaar. Misschien dat een ander dat overdreven vindt, maar ik ervaar het echt zo. Is dat een raar verhaal?

ZEKER NIET. HOE HEBT U DE OORLOG TROUWENS ERVAREN?

Ik heb als jong meisje toen eigenlijk nooit ellende gekend. Er was altijd genoeg te eten. Vader ging toen

vaak de boer op en kwam nooit met lege handen thuis. Hij had blijkbaar genoeg kennissen vanwege zijn werk als schilder. Ik weet nog wel dat de *Airborne* begon en ik met mijn moeder in de deuropening stond en al die parachutes in de verte naar beneden zag komen. Als kind bekijk je dat heel anders. Nu zou je heel bang zijn geworden, maar toen kende ik geen angst. Je zag wat je zag en dat was het.

EN HOE ERVAART U DE 'OORLOG' VAN NU?

Ja, het is wel erg en we mogen blij zijn dat die corona hier nog niet is gekomen. Ik mis het samenzijn in Bethanië wel natuurlijk. Al kan ik mezelf goed vermaken: ik maak cryptogrammen, kijk televisie (ik volg het nieuws op de voet) en bel ook eens iemand op. Persoonlijk ben ik niet bang, maar het is toch ergens wel griezelig allemaal. Het eten wordt nu gebracht, met een flinke onderlinge afstand. Laten we hopen dat het allemaal snel voorbij is, want leuk is anders.

BENT U TROUWENS NOG LID VAN NCRV?

Ik ben er nog nooit lid van geweest!

Op de wijs van: Wat de toekomst brengen moge.

1.

Voor de mensen die hier wonen:

Dat zij hier gelukkig zijn.
dat ze vrijuit kunnen leven
en in goede handen zijn.

Voor de mensen zonder woorden,

ook al roepen zij U niet,
Gij kent iedereen bij name
Lieve Heer', vergeet hen niet.

2.

Voor hun vrienden en familie

iedereen die naast hen staat

dat zij altijd mogen weten
dat Uw hand hen niet verlaat.

Dat zij leven in vertrouwen
Dat Uw liefde wel voorziet.

Gij kent toch hun diepste vragen

Lieve Heer', vergeet hen niet.

3.

Voor de mensen die hier werken:

om geduld en zorgzaamheid
en om eerbied voor het leven
in zijn kracht en kwetsbaarheid.

Mogen wij elkaar nabij zijn
in geluk en in verdriet;
en de handen van Uw trouw zijn.
Lieve Heer', vergeet ons niet.

De zoon van huismeester Joop Adams blies voor de ingang van Bethanië de 'Last Post' tijdens de dodenherdenking van 4 mei jongstleden.

BERICHTEN VAN UW CLIËNTENRAAD

Overleg met de bestuurder

In de periode die vooraf gingen aan de coronacrisis heeft de cliëntenraad een aantal keer vergaderd. In de vergadering van januari vertelde Margreet Prinsen over haar werk als muziektherapeute in Bethanië en Wicherumloo. Margreet werkt in het kader van de behandeling met indicatiestelling door een arts. Goed om als raad een indruk te krijgen in deze belangrijke ontwikkeling in de begeleiding van onze cliënten. Wij hopen dat muziektherapie in de toekomst breder beschikbaar komt voor alle bewoners.

In dezelfde vergadering heeft de cliëntenraad met bestuurder Willy de Groot gesproken over het document "Waardigheid en Trots", waarin zij beschrijft hoe dit beleid uitgewerkt wordt in Bethanië. Tenslotte kregen wij het document "Uw leven voortzetten, verantwoorde vrijheid" uitgereikt. Dit is een vertaling van de *Wet Zorg en dwang* zoals die ook voor Bethanië gaat gelden. In de vergadering van februari hebben we met de bestuurder hierover verder gesproken en aangegeven dat er een

zeker spanningsveld is tussen *veiligheid* van cliënten en bewoners en hun *vrijheid*. Hiermee zal verantwoord moeten worden omgegaan en het vormt een uitdaging om deze nieuwe uitgangspunten in de nieuwe werkmethode in Bethanië vorm en inhoud te geven.

Rol cliëntenraad in coronacrisis

Als voorzitter van de cliëntenraad ben ik regelmatig in gesprek met onze bestuurder. Zij doet verslag van het overleg in het crisisteam en het gevoerde beleid en ik heb namens de raad de gelegenheid daarop te reageren en advies te geven. Wij zijn als raad zeer tevreden over het beleid en de gang van zaken tot nu toe. Gelukkig zijn Wicherumloo en Bethanië nog steeds virusvrij. Ook de mogelijkheden die geboden worden om toch aangepast contact met de cliënten en bewoners te hebben waarderen wij. Van de mogelijkheid om contact te hebben achter het hek bij de tuin maken ik zelf en anderen regelmatig gebruik. Van Willy de Groot kregen we als raad de *Handreiking bezoeksregeling* voor

verpleeghuizen van Actiz met de vraag hierop te reageren met aanbevelingen. Het Crisisteam is namelijk bezig met het uitwerken van een bezoeksregeling voor de periode na 25 mei. Als het Crisisteam het plan klaar heeft komt het voor overleg bij de raad en zullen wij daarover adviseren.

Blij was ik met het initiatief van ons CR-lid Maayke van de Craats om jullie een groet namens de CR te sturen. Ook al zijn wij in deze moeilijke tijd op afstand, wij voelen ons echter nauw betrokken bij onze cliënten.

Henk Waanders

Voorzitter cliëntenraad

OVERZICHT VAN DE CONTACTUURTJES, DE JAAR-VERGADERING EN BEREIKBAARHEID CLIËNTENRAAD.

Contactuurtjes:

Bethanië: Woensdag 30 september om 19.00 uur
Wicherumloo: Woensdag 7 oktober om 15.00 uur

Bereikbaarheid Cliëntenraad:

Cliëntenraad: clienraad@bethanie.nl
Voorzitter: h.waanders9@upcmail.nl
Tel.: 06-53502085

Vrienden van Bethanië

In het beleidsplan van de “Stichting Vrienden van Bethanië” staat dat wij ernaar streven jaarlijks meerdere wensen van “Stichting Bethanië” en “Hospice Ede-de Olijftak” in te willigen. Het gaat hier altijd om wensen die niet vergoed worden vanuit de Wet Langdurige Zorg en/of door de zorgverzekeraar en dus is het noodzakelijk om gelden te verwerven door middel van donaties, legaten, giften en allerlei acties.

Bovenstaande doelstellingen vindt u standaard terug in Wegwijs omdat wij alleen door uw bijdrages in staat zijn om wensen van onze bewoners te honoreren.

Wie had nog geen twee maanden geleden kunnen bedenken dat we in een situatie terecht zouden komen als van een omvang die COVID-19 heeft?

Wat stonden er een groot aantal projecten op stapel, met name rondom de viering van “75 jaar vrijheid”; maar ook kleinere zaken zoals elkaar ontmoeten, Bijbelkring, de zondagse kerkdiensten, zingen in het koor, concerten, enzovoorts. Van de een op de andere dag was van “vrijheid” nagenoeg geen sprake meer en stortte de economie en het sociale leven in elkaar.

Zo worden we opnieuw met de neus op de feiten gedrukt: de mens wikt, maar God beschikt.

Ook alle geplande vergaderingen zijn niet doorgegaan, wat overigens niet betekent dat er helemaal niets is gedaan.

Vanuit de Stichting Vrienden zijn er inmiddels een aantal iPads aangeschaft ten behoeve van het hospice waar ook het bestaande servies zal worden uitgebreid. Daarnaast wordt er een offerte aangevraagd voor het plaatsen van een uitvalscherm bij het grote balkon.

Verder is er een spreek-luisterverbinding aangeschaft waarbij bewoners achter glas met familieleden kunnen praten. En rondom Pasen hebben alle bewoners weer een bloemetje ontvangen en zullen ze - zolang de crisis duurt - regelmatig een attentie krijgen aangeboden.

Heel veel dank voor de mooie giften in de afgelopen periode waardoor we dit bovenstaande allemaal mogelijk hebben kunnen maken.

Let mét elkaar goed óp elkaar, en blijf gezond!

Als u ons wilt helpen kan dat; bij de receptie kunt u zich als vriend aanmelden en/of informatie inwinnen.

Het bankrekeningnummer van de stichting is:

NL31 SNSB 0925 8288 07 of NL 46 INGB 0005673692

De stichting is door de belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), zodat uw gift aftrekbaar is.

Contactgegevens:

Stichting Vrienden van Bethanië t.a.v. de heer M. van de Kolk
Platteelhof 3, 6711 JK EDE KvK nummer 41048193, RSIN 816128662

RECEPTEN VAN VROEGER

Een herinnering van Mevrouw Wesselo

Mevrouw Wesselo is geboren en getogen in Veenendaal en heeft warme herinneringen aan hoe ze samen met haar man naar Kwaliteitsslagerij Ariesen op de Middellaan in Veenendaal ging om daar balkenbrij te kopen.

Balkenbrij of balkebrrie is een oud gerecht dat vooral in het najaar en in de winter wordt gegeten, maar eigenlijk vindt mevrouw Wesselo het in elk seizoen heerlijk! Traditioneel werd het op boerderijen gemaakt van in bouillon gekookt slachtafval van het varken, boekweitmeel en speciale kruiden, die een zoete smaak afgeven. Soms worden krenten of rozijnen toegevoegd.

Goed en krokant doorbakken is het aller-lekkerste, met eventueel wat stroop, vertelt mevrouw Wesselo mij. Ze is goed gemust terwijl ze hierover spreekt, haar ogen glinsteren erbij.

Vandaag de dag wordt bijna geen slachtafval meer gebruikt, maar in plaats daarvan varkensvlees en spek. Rommelkruid is bijna niet meer te verkrijgen, tenzij je het kruidenmengsel zelf kunt maken. Ook hiervoor geldt dat het mengsel per regio erg kan verschillen, want rommelkruid komt ook voor met bijvoorbeeld zoethoutwortel, gemberpoeder, suiker en foelie.

Ingrediënten:

- 250 gram boekweitmeel
- 1 liter water
- 100 gram vet spek
- 500 gram varkensvlees zoals poulet, hart, lever, nier, gehakt
- tijm
- laurier
- nootmuskaat
- kruidnagel
- peper
- zout

Opmerkingen - Tips

Serveer het gerecht bij voorkeur krokant en warm, hoewel je het ook koud kunt eten. Velen vinden het koud echter minder lekker. Heerlijk op brood met (appel)stroop, jam of compote en ook lekker met mosterd. Maar het is ook lekker met een aardappelsalade of aardappelpuree.

Oorlog toen, vrijheidsinperking nu.

Een aantal van u heeft de oorlog meegemaakt en hoopte dat de omstandigheden waarin men toen verkeerde nooit meer zouden terugkomen. 75 jaar later wordt onze vrijheid wederom geknot. Nu is de mens niet de vijand, maar een virus. Een microscopisch klein deeltje, dat de wereld platlegt. En ontzettend veel invloed heeft op gezondheid, welzijn en economie.

De oorlogstijd is niet te vergelijken met de coronatijd. Maar er zijn wel een aantal overeenkomsten met deze donkere jaren.

In de dertiger jaren van de vorige eeuw brak een onzekere tijd aan. Burgers kwamen in aanraking met gevaar en leerden de angst kennen voor het onbekende dat op ons af kwam. Er volgde geweld en velen lieten het leven. Een aantal van u kan zich deze tijd nog zelf herinneren of kent de verhalen uit die tijd. Maar ook zijn er velen die zich de veerkracht en het optimisme in de oorlog herinneren en in de jaren daarna toen de oorlog ten einde was. Ondanks alle diepe ellende.

Aan het begin van de coronacrisis werd er gehamsterd. Er was daardoor een tekort aan verschillende gewilde huishoudelijke artikelen en levensmiddelen. Dit riep herinneringen op aan het tekort aan artikelen tijdens de oorlog. Toen waren het levensmiddelen als aardappelen, boter en melk. In het begin van de coronacrisis werd er vooral wc-papier, handzeep en paracetamol gehamsterd. En net zoals nu, paste het bedrijfsleven zich snel aan. In de Tweede Wereldoorlog gingen de auto-industrie en kousenfabrikanten militair materieel maken. Nu maken de autofabrikanten beademingsapparatuur en beddenfabrikanten mondkapjes.

En ook in de oorlog waren er vitale beroepen: postbodes, medisch personeel, winkeliers, veiligheidspersoneel,

verpleeghuispersoneel en nog vele anderen. Dat geldt ook vandaag tijdens de COVID-19-crisis. Terwijl velen van ons thuis (moeten) blijven, wagen deze mensen zich aan het risico van gevaar en infectie om deze vitale diensten te verlenen. In de Tweede Wereldoorlog hadden wij onze hoop gevestigd op onze dappere mannen en vrouwen en onze regeringsleiders.

Vandaag de dag hebben we onze hoop vooral gevestigd op de toegewijde wetenschappers die onvermoeibaar aan het werk zijn over de hele wereld om de oorlog tegen dit gevreesde virus te winnen door succesvolle behandelingen en vaccins te ontdekken. En we prijzen onszelf gelukkig dat we een regering hebben die continue probeert een goede afweging te maken tussen gezondheid, veiligheid en economische belangen.

Door de avondklok moest men in de oorlog vaak binnen blijven en reizen deed je toen ook niet zomaar. Nu kennen we gelukkig geen avondklok. Mensen kregen wel het advies om binnen te blijven en dit werd aardig gevolgd. Behalve bij verpleegtehuizen: die gingen op slot. Daar mogen geen bezoekers naar binnen en geen bewoners naar buiten. Er wordt enorm veel gevraagd, vooral van u. U, en uw geliefden, moeten veel vrijheid opgeven. Voor uw eigen gezondheid, maar ook voor de gezondheid van

anderen. We hechten nu heel veel waarde aan elk mensenleven. Solidariteit is ineens terug. We blijken veel voor elkaar over te hebben. Jongeren geven veel zeer gewenste vrijheden op om zo de kwetsbaren te beschermen. Onbaatzuchtig hulp verlenen lijkt voor velen een vanzelfsprekendheid.

Niemand kan alleen een einde maken aan deze pandemie. We moeten dus op zijn minst naar wetenschappers luisteren en hun instructies opvolgen: “Was uw handen, houd afstand, blijf thuis, desinfecteer oppervlakken, raak uw gezicht niet aan.” Hoewel deze acties op zichzelf misschien niet erg heroïsch lijken, zijn ze uiterst belangrijk. Ze kunnen een enorm verschil maken, vooral als iedereen deze aanwijzingen serieus neemt. Onzorgvuldig handelen door slechts één persoon kan voor anderen desastreuze gevolgen hebben. En niet alleen ouderen. De pandemie leert dat alle lagen van de bevolking hierdoor getroffen kunnen worden.

En nu moeten we verder. Op 20 mei werd bekend gemaakt dat de bezoeksregeling in verpleeghuizen per 25 mei gelukkig weer wordt versoepeld. De kappers mogen weer gaan knippen, we mogen weer voorzichtig gaan sporten. Vanaf 1 juni gaan de terrassen weer open en het openbaar vervoer gaat weer mondjesmaat rijden. Het ‘gewone leven’ wordt weer voorzichtig opgestart. Er is een wederopbouw van een andere samenleving. We doen mondkapjes op en blijven anderhalve meter van elkaar. En dan is het nóg spannend. Slaait het virus weer toe, of houdt het zich rustig? Wordt er een medicijn gevonden?

U als bewoner van Bethanië heeft ons land weer mee helpen opbouwen na de oorlog. En daarbij werden Nederland en Europa meteen

hervormd. Daar kunnen wij nu van leren. We kunnen de coronacrisis gebruiken om van Nederland en Europa een betere samenleving te maken dan daarvoor. Minder individualistisch, met meer solidariteit en tegelijkertijd kunnen we beter letten om de wereld om ons heen. U heeft gezien wat het is om uit een nare situatie weer een samenleving op te bouwen. Het is aan ons allen om nu het land weer vorm te geven, wetende dat dit kan, dat heeft u laten zien.

We zullen het lange tijd hebben over de periode voor en over de periode na de coronacrisis. En daarbij zult u dienen als inspiratiebron voor durf, flexibiliteit en optimisme.

Tenslotte wil ik directie en medewerkers van Bethanië hierbij nog persoonlijk bedanken voor de wijze waarop zij de afgelopen maanden invulling hebben gegeven aan deze coronacrisis.

Kledingreparatiebedrijf Doelen

Doelenstraat 30 in Ede - Telefoon 0318 656 011

OVERHEMDEN • GORDIJNEN • SUÈDE/LEER • COLBERTS • KOSTUUMS
PANTALONS • ROKKEN • JURKEN • REGENJASSEN • ETC.

VOOR DAMES EN HEREN - REPARATIES - STOMERIJ

Kledingreparatiebedrijf Doelen staat in Ede bekend om zijn hoge kwaliteit in combinatie met een scherpe prijs. Die aanpak heeft geresulteerd in het verkrijgen van vele trouwe klanten.

Kledingreparateur en stylist H. Erbek (58), die samen met zijn zoon aan de Doelenstraat 30 in Ede zijn reparatiebedrijf runt, gaat dan ook geen klus uit de weg. Door zijn ruime ervaring weet hij eigenlijk alles te maken, of het nu van leer, suède of stof is. Daarbij helpen hem een grote hoeveelheid machines die hij in zijn winkel tot zijn beschikking heeft. Zelfs spoedklussen - zoals voor een bruiloft of juist vanwege een begrafenis - worden door hem aangenomen, zonder daarvoor een meerprijs te berekenen. Kledingreparatie Doelen is dan ook een hecht familiebedrijf, dat in Ede al ruim tien jaar lang ouderwets goede service biedt en dat maakt hen onderscheidend. De heer Erbek leerde het vak ooit in Turkije, waarna hij na zijn emigratie achtereenvolgens ging werken in Leiden, Sassenheim en Wassenaar - om uiteindelijk in Ede uit te komen en zijn zaak daar samen met zijn zoon Mehmet verder tot een succes te maken.

PERSONEELSVENIGING

In de afgelopen periode heeft de personeelsvereniging de volgende giften ontvangen:
1 x € 100,--

Waarvoor onze hartelijke dank.

We gebruiken deze giften voor het organiseren van activiteiten waarin het verbinden tussen collega's centraal staat. Daarnaast vervult de PV ook een belangrijke taak in lief en leed, het sturen van een kaartje of bloemetje bij ziekte of blijde gebeurtenissen.

Mocht u een gift willen geven aan de personeelsvereniging dan kunt u hiervoor bij de receptie terecht. Zij zullen de gift in ontvangst nemen en aan ons doorgeven. Ook is het mogelijk om uw gift over te maken.

Het rekeningnummer is: **NL73 RABO 0103 2327 37**
t.n.v. Stg. Bethanië Personeelsvereniging

Namens de Personeelsvereniging,
Joop Adams

VERTROUWENSPERSONEN

VERTROUWENSPERSOON ONGEWENSTE OMGANGSVORMEN PERSONEEL EN VRIJWILLIGERS

Als u/jij te maken hebt met ongewenste omgangsvormen op het werk bij Bethanië of andere vertrouwelijke zaken, stuur dan de klacht schriftelijk per e-mail naar Mevrouw L. (Lianne) van Leeuwen-Scheppink.
Bereikbaar op nummer 06-53807591.
E-mail: vertrouwenspersoon@bethanie.nl

VERTROUWENSPERSOON BEWONERS

Bij de vertrouwenspersoon kunt u advies vragen of een klacht indienen. De vertrouwenspersoon zal u helpen zoeken naar een passende oplossing voor uw probleem. Ook kan zij u doorverwijzen, raad geven of gewoon naar u luisteren.

Mevrouw R. de Korte is telefonisch bereikbaar op nummer 0318-621139.

21

wegwijs

Computercursus

Verzorgd door Bert van de Hoeve
op donderdag in de gang
voor het hospice (flexplekken).
Aanmelden bij de receptie en tegen een
kleine vergoeding.

Zalencentrum Hervormde Gemeente Ede REHOBOTH

Vergaderingen | Cursussen | Verjaardagen
Recepties en Jubilea | Condoleances

Ook voor uw koffietafel of een warm/koud buffet.

www.rehoboth-ed.nl | info@rehoboth-ed.nl

Corina van Voorst-Udink tel. 0614 117 352
Elly Elbertsen- van Voorst tel. 0637 654 517

Lees op pagina 26/27
het interview met **Bertus
Broekhuizen** (op deze
foto) over de bevrijding van
Wekerom 75 jaar geleden.

WIST U DAT? (CORONAFEITJES)

- er in een paar weken tijd, vier dozen stoepkrijt zijn opgegaan aan de stoepkrijttekeningen rondom Bethanië?
- de wethouder een buitenoptreden heeft gegeven?
- er heel veel kinderen tekeningen en kaarten voor de bewoners van Bethanië hebben gemaakt?
- de bewoners in Wicherumloo op stand wonen. Die kregen op vrijdag 17 april een high-tea aangeboden, inclusief een echte James en een Lady, die samen de thee serveerden!
- de leerlingen van het Ichthuscollege in Veenendaal brieven hebben geschreven aan de bewoners van De Oldenhof en De Platteelhof?
- wij zoveel bloemen kregen dat er zelfs een tekort aan vazen was?
- onze muziektherapeute piano speelt op de gangen in Bethanië?
- Bethanië een eigen radioprogramma tot leven heeft gebracht via de kerktelefoon?
- het personeel tegenwoordig zelf de krulspelden in de haren zet van onze bewoners?
- de bewoners het leuk vinden om hun post op te halen: altijd weer een verrassing wat erin zit?
- de bewoners nu meer met elkaar optrekken en de onderlinge band versterkt wordt?
- achter elke traan een mooie liefdesband zit?
- thuiswerken voor een stafmedewerker (lees: moeder met jonge kinderen) betekent dat ze zich moet verstoppen op de zolder?
- dat als ze daar lekker zit te werken er regelmatig een peuter even op schoot komt zitten, omdat ze weet te ontsnappen aan de aandacht van de (heel soms even iets minder) oppassende papa?
- thuiswerken voor een stafmedewerker betekent dat een bakje koffie in de zon een heel aangename afwisseling is?
- thuiswerken voor een stafmedewerker desondanks wel graag weer zou worden ingewisseld voor een veel meer dynamische dag in Bethanië?
- er in de afgelopen weken 300 kg fruit is uitgedeeld door het team horeca aan medewerkers en bewoners in Ede en Wekerom?
- de horeca de teams en de bewoners heeft voorzien van allerlei lekkers zoals warme appeltaarten, ijs en friet?
- het kantoor van de facilitaire dienst er op dit moment uitziet als een opslagruimte, de dozen reinigingsmiddel, schorten en mondkapjes staan er hoogopgestapeld.

RADIO BETHANIË

Bethanië is in het bezit van een eigen audiokanaal. Dat wordt altijd gebruikt als kerkradio. De afgelopen periode zijn we het kanaal ook gaan gebruiken voor zelfgemaakte korte radio-uitzendingen. Zo was er een uitzending over de Mattheüspassion, een uitzending waarin fragmenten uit het boek van ds. In 't Veld werden voorgelezen, een uitzending met Oudhollandse liederen en met liedjes uit Ja Zuster Nee Zuster, en een uitzending over de bevrijding van Ede. Afwisselende programma's, door bewoners te beluisteren op de huiskamers of de eigen kamers.

We hebben de smaak te pakken gekregen, dus we gaan hier zeker nog mee door!

Heeft u ideeën voor een thema-uitzending of vindt u het leuk om een programma te monteren tot een mp3bestand?

Dan horen we dat graag! Neem dan contact op met: activiteiten@bethanie.nl

COLUMN BEN VAN GILS

Sta op en schitter...

In de maand mei zouden we in Nederland 75 jaar bevrijding vieren. Er waren grootse plannen om een week van herdenken en vieren te organiseren. Dit is anders gelopen. Het coronavirus verstoorde de plannen en alles werd afgelast. In plaats van feest waren we letterlijk opgesloten in onze woningen. De persconferenties van onze premier, de ministers en het RIVM werden bepalend voor ons doen en laten en dat gold dus ook voor onze organisatie. De deuren van Bethanië en Wicherumloo gingen op slot om het virus (voor zover we daar invloed op hadden) zoveel mogelijk buiten de deur te houden.

In mijn werk als crisismanager mocht ik wél dagelijks op pad en bij Bethanië en Wicherumloo naar binnen om met een aantal collega's het beleid vast te stellen voor de te nemen maatregelen. Soms was ik wel jaloers hoor, als ik van vrienden hoorde dat zij aan het klussen waren thuis. Daar hadden wij geen tijd voor. Maar ik besef steeds meer wat een voorrecht het was om te mogen werken op kantoor. Ondanks dat er soms moeilijke keuzes gemaakt moesten worden en daar ook regelmatig iets van gevonden werd.

Als crisisteam moesten we soms minder fijne beslissingen nemen met grote consequenties voor de vrijheid van bewoners, vrijwilligers en medewerkers. En dat in een tijd waarin we eigenlijk de bevrijding zouden vieren. Diep van binnen doet dat wel wat met je. Je vraagt je dan wel af of je de juiste keuzes maakt en wat men er van zal vinden.

Juist in deze periode hoorde ik een preek van Gor Khatchikyan. Hij is arts en spreker. Deze preek gaf mij een gevoel van bevrijding uit negatieve gedachten. Gor preekte over het thema 'Sta op en schitter' gebaseerd op Jesaja 60. Daar staat dit: *Sta op en schitter, je licht is gekomen. Over jou schijnt de luister van de Heer. Duisternis bedekt de aarde en donkerte de naties. maar over jou schijnt de Heer. Zijn luister is boven jou zichtbaar. Hij vertelde in zijn preek: "Ook jij bent geroepen om te schitteren. Het licht, Jezus Christus zelf, is in ons komen wonen. Ook in jou. We mogen juist in deze tijden opstaan en Gods missie uitvoeren. En dan kunnen mensen je geweldig vinden of juist helemaal niets. Ondanks deze meningen verandert onze boodschap niet: Er is hoop en zijn naam is Jezus Christus. We mogen bouwers zijn, opstaan en schitteren. Juist in deze duisternis is onze schittering goed zichtbaar. We mogen opkomen voor de zwakken, de wezen, de weduwen. We willen eenzaamheid bestrijden en liefhebben."*

Dat zag ik terug in Bethanië en Wicherumloo. We kregen de kracht en de genade van Hem. Dagelijks zag ik hoe alle collega's hun uiterste best deden om het de bewoners naar de zin te maken en te voorzien van de nodige zorg.

Collega's werkten vanuit huis, wat zij helemaal niet gewend waren. Verschillende bewoners hielpen elkaar om er het beste van te maken. Iedereen probeerde zijn of haar talent hierbij maximaal te benutten. Ik stel mij zo voor dat de crisis in de zorg en de beperkingen van onze vrijheid en nabijheid niet op één dag over zijn. Het zal niet zo zijn als na de oorlog met binnenrollende tanks van geallieerden in 1945. Het heeft tijd nodig om een vaccin te ontwikkelen. Maar... we hebben met elkaar kunnen schitteren in een bizarre tijd.

Ik hoop en bid dat we dat ook mogen vasthouden na dit coronatijdperk en dat we bevrijd mogen worden van het virus.

Ben van Gils

23

wegwijs

“

Soms was ik wel jaloers hoor, als ik van vrienden hoorde dat zij aan het klussen waren thuis. Daar hadden wij geen tijd voor.

”

NIEUWE MEDEWERKERS

Mijn naam is Betsie Ploeg - van den Berg. Ik ben getrouwd, heb twee dochters en ik ben de trotse oma van een kleindochter.

Wij wonen in het dorpje Wekerom met in mijn achtertuin uitzicht op Wicherumloo, waar ik vanaf 1 februari dit jaar werkzaam ben als huishoudelijk medewerker. Mijn hobby's zijn wandelen, puzzelen en haken. Ik hoop op een fijne tijd samen met alle bewoners.

Mijn naam is Eline van Steenberghe, ik ben 18 jaar oud en woon in Bennekom. Ik zit op het Hoornbeek College in Amersfoort en dit jaar hoop ik af te studeren. Vorig jaar heb ik met veel plezier vakantiewerk gedaan in de horeca van Bethanië en vanaf januari dit jaar werk ik in de weekenden. Ik vind het erg leuk om te doen en zie er naar uit u te ontmoeten in het restaurant.

Mijn naam is Janneke Kuipers. Vanaf april 2020 ben ik gaan werken in Bethanië als Helpende Plus. Ik ben geboren in

Amersfoort. Als een na oudste van acht kinderen hielp ik mijn moeder mee in de huishouding en de zorg die er was voor ons grote gezin. Met liefde en plezier deed ik dat, en daarom heb ik er mijn beroep van gemaakt. Sinds 1992 werk ik in de zorg. In 1998 ben ik getrouwd en in Ede komen wonen. We hebben een dochter ontvangen, die nu tiener is. Als vrijwilligster heb ik in het vorige gebouw van Bethanië gewerkt bij de receptie. Daar heb ik goede herinneringen aan. De afgelopen twaalf jaar ben ik werkzaam in de ouderenzorg. Mijn hart ligt bij de ouderen. Van betekenis zijn, ondersteunen waar het zelf (gedeel-

telijk) niet meer lukt en dat vanuit Gods liefde. Het geloof in Hem is een steun en toeverlaat van waaruit ik leef en werk.

Mijn naam Bertine Fieret, ik ben dertig jaar oud, en geboren in Putten. Sinds bijna vier jaar ben ik getrouwd met mijn

lieve man Marco en samen wonen wij in Barneveld. Ik ben op 1 mei jongstleden begonnen als Helpende Zorg bij Wicherumloo in Wekerom. Ik vind het fijn om oudere mensen te helpen en het is erg gezellig en dankbaar werk. Verder vind ik het heerlijk om te lezen, buiten te zijn en mijn dieren te verzorgen. Ik hoop op een fijne en gezellige tijd bij Bethanië!

Mijn naam is Mariëlle Spiertz-Van Wilgenburg. Ik ben 42 jaar oud en getrouwd. Wij hebben twee kinderen; een meisje van twaalf en een

jongen van tien. Wij wonen in Ede, in de wijk Kernhem. Per 1 juni ben ik als psycholoog aan de slag gegaan bij de behandel dienst van Bethanië. Bij het beroep van psycholoog denken veel mensen aan een therapeut met wie je je problemen en zorgen kunt bespreken. In de volksmond ook wel een 'zielenknijper' genoemd. Ik ben echter opgeleid als neuropsycholoog. De neuropsychologie ligt een beetje aan de medische kant van de psychologie en heeft als aandachtsgebied de hersenen en het gedrag. Een beroemde neuropsycholoog is Erik Scherder, misschien kent u hem wel. Bethanië is niet de enige plek waar ik zal werken. Ik ben ook als psycholoog in dienst bij Neboplus in Barneveld. Daar heb ik het erg naar mijn zin, maar toen ik hoorde dat er bij Bethanië ook een psycholoog gezocht werd, raakte ik meteen enthousiast. Toen ik 15 was, kreeg ik namelijk mijn eerste bijbaan en die bijbaan was in Bethanië! Ik heb jaren

vakantiewerk gedaan in de huishouding en weekendwerk in de keuken. Mijn bijbaan heeft er uiteindelijk toe geleid dat ik na mijn studie in de ouderenzorg aan de slag ben gegaan. Kortom: ik vind het geweldig om weer terug te komen bij de organisatie waar het ooit voor mij begon. Ik kijk ernaar uit om bij Bethanië aan de slag te gaan en om u als bewoner en mijn collega's te gaan leren kennen en ondersteunen.

Mijn naam is Tine van Roekel, ik ben 51 jaar, getrouwd en moeder van twee volwassen zonen. Ik ben 12 jaar

geleden gestart met de opleiding als verzorgende IG. Hiervan ben ik 10 jaar in de thuiszorg werkzaam. Dit doe ik met veel plezier, de thuiszorg is echt de plek waar mijn hart ligt. Ik ben dan ook heel dankbaar om per 15 juni bij Bethanië het thuiszorg-team aan te mogen vullen en daar aan het werk te mogen gaan als VIG-er/EVV-er. Waar ik heel blij van wordt is om cliënten/bewoners goede zorg te verlenen en een luisterend oor te kunnen bieden. Ik hoop U binnenkort te ontmoeten en mij persoonlijk aan u voor te stellen.

Ik ben Anna Graveland, 17 jaar oud en ik woon in Ede, samen met mijn vader en moeder en broer David. Mijn oudere broer

Thomas en zus Renée wonen beiden op kamers. Ik zit op het Ichthuscollege in Veenendaal, en ga na de zomervakantie naar havo 5. Daarna wil ik graag een vervolgopleiding doen, misschien wel in de zorg. Daarom vind ik het erg leuk dat ik in Bethanië als medewerker huishouding ervaring kan opdoen! Zo hoop ik te ontdekken of de zorg bij mij past. Naast mijn school korfbal ik graag. Ik heb veel zin om aan deze nieuwe ervaring in Bethanië te beginnen. Wie weet tot snel ziens.

WELZIJN

Buitenoptredens in Coronatijd

De afgelopen periode konden we genieten van een keur aan buitenoptredens. Gelukkig

scheen regelmatig het zonnetje, zodat bewoners en burens vanaf hun balkon, de parkeerplaats of de binnentuin, konden genieten van de muziek.

Het draaiorgel kwam verschillende keren langs en er kwamen mensen zingen, trompet- of accordeon spelen. Ook hebben we een aantal optredens gehad in de kapel, met piano, orgel en fluit, die rechtstreeks werden uitgezonden via www.kerkdienstgemist.nl. Bewoners konden vanaf hun kamer naar deze optredens luisteren en kijken.

Op donderdag 9 april gaf wethouder Willemien Vreugdehil een optreden. Ze zong onder begeleiding van pianist Freek Zwanenberg, mooie paasliederen. Wat was het prachtig, op weg naar Pasen! Dit optreden werd georganiseerd door het **Pop-up Festival in Coronatijden**. Iedere dag organiseren zij een optreden

voor mensen in een isolement. Het optreden bij Bethanië is terug te zien op hun Facebookpagina.

Koningsdag werd opgeluisterd door een optreden van 'De Juf, de Bakker en de Dominee'. Een lieve juf, een vrolijke bakker en een muzikale dominee zongen liedjes uit de oude doos, die onze bewoners uit volle borst konden meezingen. Een feestelijk optreden, passend bij deze feestelijke dag!

Op 2 mei kwam de Bennekomse band **The Coincidences** en speelde voor ons Ierse muziek! Dat was weer eens wat anders en wat klonk het gezellig. Het was voor de bewoners een beetje te koud om buiten te zitten, maar langzaam gingen er steeds meer raampjes open en werd er achter het glas volop meegeluisterd. Met dank aan Netwerk Dien je Stad, voor het regelen van dit optreden.

We hopen nog naar veel mooie optredens te mogen luisteren.

Bent u muzikant en wilt u onze bewoners blij maken met uw muziek? Neem dan contact op met team Welzijn: activiteiten@bethanie.nl. We horen graag van u!

Een ooggetuige vertelt

1945-2020: Wekerom 75 jaar geleden bevrijd

Op 16 april jongstleden was het precies 75 jaar geleden dat Wekerom werd bevrijd van de Duitse bezetting. Op die dag trok de 5e Canadese Tankdivisie vanuit het zuiden op richting Wekerom. Duitse soldaten en SS'ers werden opgepakt of vluchtten richting De Valk. Veel Canadese militairen sliepen die nacht in de dorpschool. Daarna werd Wekerom even niemandsland, want de geallieerden trokken weer verder, via Kootwijkerbroek richting Barneveld. Wekerom had het geluk dat het dorp gespaard bleef voor de strijd. Dat was, één dorp verderop, in Otterlo helaas wel anders.

De heer Henk Morren (1944), een Wekeromse oud-onderwijzer, schreef tien jaar geleden het boekje *De oorlog in Wekerom* en hielp mij aan de nodige informatie. Ik zocht namelijk een oudere die de bevrijding bewust had meegemaakt. Mede geholpen door enig toeval kwam ik terecht bij de heer Bertus Broekhuizen (1933), Wekerommer van geboorte, wiens ouderlijk huis in buurtschap De Roekel stond. Ik werd door hem en zijn vrouw gastvrij ontvangen en kreeg heel wat te horen.

HOE OUD WAS U TOEN DE BEVRIJDING KWAM?

Ik was twaalf jaar. We waren met ons vijven thuis, ik had nog twee oudere broers. We woonden op de boerderij en hadden van alles wat: koeien, kippen, varkens, graan en een moestuin.

HEBT U OOI HONGER GELEDEN?

Nee, wij hebben altijd genoeg te eten gehad, maar het was wel anders dan nu, hè? Je was met veel minder tevreden. Net als iedere boer moesten ook wij onze oogsten afstaan aan de Duitsers, maar als de controleurs even wegkeken konden wij veel graan verstopen onder het stro.

KWAMEN ER OOK BIJ U THUIS MENSEN AAN DE DEUR VOOR VOEDSEL?

In de hongerwinter elke dag! En bijna iedereen kreeg wat van mijn ouders, betalen hoefden ze niet. Ik zal nooit vergeten dat er op een dag een vrouw het erf opliep en ik daar aan het spelen was. In het potje van de hond lagen wat overgebleven aardappels. Die vrouw vroeg aan mij: 'Mag ik die aardappels meenemen?' Verbouwereerd zei ik 'ja'. Die kleine gebeurtenis heeft grote indruk op mij gemaakt.

WAT HEBT U ALS JONGEN VERDER MEEGEMAAKT?

Er is nooit gevochten in Wekerom. Maar er waren tegen het einde van de oorlog tientallen Duitse Wehrmachtsoldaten bij ons ingekwartierd. Die sliepen overal in huis waar er maar plaats was. Alleen de slaapkamer van onze ouders was nog taboe. Overdag patrouilleerden ze of probeerden ze geallieerde vliegtuigen uit de lucht te schieten met hun mitrailleurs, wat natuurlijk nooit lukte. Daarnaast kregen we rond die tijd ook nog evacuees vanuit Arnhem en Oosterbeek. Het huis zat boordevol.

HEBT U DE CANADESE TANKS WEKEROM ZIEN BINNENRIJDEN?

Nee, omdat er in de buurt, vooral in Otterlo, in die laatste oorlogsdagen hevig werd gevochten, waren wij het bos in gevlucht. Samen met onze burens hadden we daar een

schuilkelder gemaakt. Daar zaten wij die dagen toen. Toch moesten we twee keer per dag terug naar de boerderij, want de koeien moesten gemolken. Dat ging gewoon door. Toen alles weer stil was geworden, kwamen we weer tevoorschijn en was de bezetting voor ons voorbij.

MEVROUW BROEKHUIZEN, WAT HEBT U TOEN MEEGEMAAKT?

In 1944 werd de coöperatie hier gebombardeerd door de Engelsen. Er bleef weinig meer van over en er vielen doden en gewonden. Diezelfde ochtend had ik daar nog gewandeld met een geëvacueerd vriendje. Ik was nog niet thuis of de bommenregen begon. Dat vergeet je niet licht.

MENEER BROEKHUIZEN, HEBT U NOG MEER HERINNERINGEN?

Ja, ik weet nog dat we

toen hoorden dat er op de Damakkerweg een aantal Duitse soldaten achter een wal weerstand bleef bieden. Ze schoten zelfs door het buiten hangende wasgoed heen. Toen stopte een gealarmeerde Canadese tank, draaide de koepel naar de schutters en schoot eerst als waarschuwing een paar keer over hen heen. Maar omdat de Duitsers gewoon bleven door schieten ging de loop omlaag en volgde een voltreffer. Drie SS'ers sneuvelden en werden ter plekke begraven totdat ze later elders een graf kregen.

ZOCHT U ALS JONGENS CONTACT MET DE CANADEZEN?

Ja, we gingen wel kijken natuurlijk. Ze hadden ook veel om uit te delen, dus dat wilde wel. We werden dikke maatjes met ze en kregen van alles: chocolade,

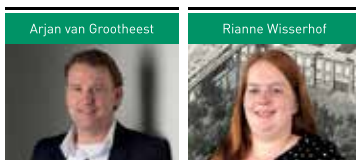
snoep, witbrood en thee met veel suiker. Ik zal nooit vergeten dat die mannen enorme gaten in de grond groeven, daar grote bakken in duwden en er benzine ingoten. Daarboven kwamen er roosters waarop ze grote pannen zetten die ze helemaal vulden met olie. Daar stopten ze massa's eieren in die als een soort oliebollen werden gegeten. Heel het dorp mocht meegenieten!

EN WAS HET FEEST IN WEKEROM?

Nou en of. Op de viersprong was een hoge brandstapel gemaakt. Toevallig was er tijdelijk een Schots doedelzakorkest gelegerd in Wekerom, die gaven op 5 mei bij het vuur een groot concert. Alle omstanders zongen het Wilhelmus. Dat was voor velen heel emotioneel. Pas toen voelden we ons echt bevrijd.

De kennis in huis

www.verhage.nl | 0318 - 61 91 45

PARTS NL

VAKMENSEN MET ECHT
GEVOEL VOOR SERVICE

Alle merken
verkrijgbaar

Het grootste
onderdelen
assortiment
van Nederland!

Wij repareren ook!

PARTS NL EDE
Achterdoelen 10, 6711 AV Ede
Tel: 0318-84 85 86 • partsnl.nl

REPARATIEWINKEL

**Voeg jij passie
bij het Woord?**

Kom werken bij Bethanië!

Verzorgenden
Medewerkers huishouding
Verpleegkundigen
Nachtzorg medewerkers

Als medewerker van Bethanië heb je oprechte aandacht voor ouderen. Zij worden door jou gekend en ontvangen de zorg die aansluit bij hun wensen. Wil je ook graag werken in de zorg en bij Bethanië in het bijzonder? Wij zien uit naar je komst en zorgen ook graag voor jou. Kijk voor actuele vacatures op onze website:
www.bethanie.nl/vacatures

Kom tot bloei bij
Stichting
Bethanië

Kom tot bloei bij Bethanië!
www.bethanie.nl/vacatures

29

wegwijs

*Een goed afscheid volgens
uw persoonlijke wensen*

Stijlvol en met respect verzorgd
Accepteren elke verzekeringsvorm
Verzorgen uitsluitend begrafenissen
Werkzaam op de Veluwe en in de Gelderse Vallei

Contact persoon voor Bethanië en Wicherumloo:
Martie Waaijberg, 0318 - 25 03 25

Jansen
begrafenisverzorging

Kwaliteitskeurmerk
Kwaliteitskeurmerk
Kwaliteitskeurmerk

Kwaliteitskeurmerk
Kwaliteitskeurmerk
Kwaliteitskeurmerk

Erik Jansen

Dag en nacht bereikbaar
0342 - 47 47 12 en 0318 - 25 03 25

Hoofdstraat 90B
3781 AJ Voorthuizen
info@jansen-begravenis.nl
www.jansen-begravenis.nl

**Voeg jij passie
bij het Woord?**

Kom werken bij Bethanië!

Vakantiekraacht

Als vakantiekraacht bij Bethanië heb je oprechte aandacht voor ouderen. Zij worden door jou gekend en ontvangen de zorg die aansluit bij hun wensen. Wil je tijdelijk werken in de zorg en bij Bethanië in het bijzonder? Wij zien uit naar je komst en zorgen ook graag voor jou. Bekijk de vacature op onze website:
www.bethanie.nl/vacatures/vakantiekraacht

Kom tot bloei bij
Stichting
Bethanië

INTERVIEW

Pastoraat in coronatijd: nabijheid op afstand

Dominee D.C. Floor is als geestelijk verzorger verbonden aan Bethanië. Normaal gesproken vult hij deze functie met (vooral) pastorale bezoeken en daarnaast met Bijbelstudie, zang- en gespreksbijeenkomsten. Maar sinds de coronacrisis is dat alles vooralsnog niet meer mogelijk. De veiligheids-lockdown heeft er sinds half maart niet alleen voor gezorgd dat bewoners verstoken blijven van familiebezoek, maar ook van andere oog-in-oogcontacten, zoals die van de predikant. Hoe dat nu anders vorm krijgt, welke moeite er daarbij worden ondervonden en wat zijn ervaringen zijn, vraag ik aan dominee Floor. Hij ontving mij op een veilige anderhalve meter afstand in zijn woonkamer, op 22 april jongstleden. De persconferentie de avond ervoor maakte duidelijk dat de lockdown voor verpleeghuizen nog zeker tot 20 mei zou gaan duren.

VELEN ZULLEN U KENNEN ALS OUD-HERVORMD PREDIKANT. MAAR VOOR ANDEREN: WAT IS UW VOORGESCHIEDENIS?

Ik ben in 1948 geboren in het dorpje Westbroek nabij Utrecht. Na daar de HBS te hebben doorlopen ben ik in Delft weg- en waterbouwkunde gaan studeren.

DAT IS GEEN STUDIE VOOR EEN PREDIKANT IN WORDING.

Net voor mijn laatste studiejaar kwam ik in een geestelijke crisis terecht. Wat die inhield? Kortgezegd ging het om de vraag: Is God er wel? Kan ik Hem ervaren in mijn leven? Daarbij voelde ik mij schuldig tegenover God. En ik bad of God Zich aan mij bekend wilde maken. Op een avond kreeg ik een bijzondere ervaring.

WELKE WAS DAT?

Ik praat er niet vaak over, maar ik zat

in grote geestelijke nood en kreeg een visioen. Aan mij verscheen de Heere Jezus Christus als de Man van Smarten, die al mijn zonden heeft gedragen. Mijn verleden trok aan mij voorbij en ik vreesde om te komen onder Gods oordeel. Maar direct daarna werd ik overstelpt door Zijn liefde voor mij persoonlijk. Dat was geweldig. Ik ervoer toen een vrede die inderdaad alle verstand te boven gaat en er kwam een diepe rust over mij. Die ervaring toen heeft mij opnieuw doen grijpen naar de Schrift, die echt voor mij openging. Daarbij werd de vraag prangend: Wat is Gods weg met mij? Na ongeveer een half jaar werd het voor mij heel duidelijk dat de Heere mij riep tot het ambt van predikant.

BENT U TOEN THEOLOGIE GAAN STUDEREN?

Ja, ik heb de studie in Delft niet afgemaakt. Na eerst de studie Grieks

en Latijn gedaan te hebben, schreef ik mij in aan de theologische faculteit van de Rijksuniversiteit te Utrecht. In 1978 werd ik beroepen naar de Hervormde gemeente in Wekerom, waar ik ook mijn vrouw heb leren kennen, die daar ook net was begonnen, als onderwijzeres. Later heb ik in Rouveen gestaan en vanaf 1987 heb ik in Ede de Heere mogen dienen, in de Oude Kerkgemeente. We hebben negen kinderen gekregen. En sinds 2013 ben ik met emeritaat gegaan.

TERUG NAAR DE ACTUALITEIT. HOE VERLOOPT HET PASTORAAT NU IN BETHANIË?

Vooral via de telefoon. Naast gesprekken met bewoners heb ik soms ook telefonisch contact met familieleden van bewoners, die begrijpelijkerwijs moeite hebben met de nieuwe werkelijkheid van het elkaar niet meer mogen

bezoeken. Het is moeilijk om ouderen in de laatste fase van hun leven zo te moeten ontzien van zoiets essentieels als contact met je dierbaren. Toch is het begrijpelijk dat allereerst gekozen wordt voor veiligheid. De vraag die je kunt stellen is: wat weegt zwaarder: veiligheid of contact? Die beslissing is enorm moeilijk te maken.

U KOMT HELEMAAL NIET MEER IN BETHANIË?

Er is een uitzondering voor gevallen van ernstige ziekte en bij sterfte. Dan ben ik er zeker wel. Daarnaast ga ik nu meer dan voorheen voor in de zondagse eredienst in de kapel van Bethanië.

WAT MIST U NU VOORAL?

Eigenlijk hetzelfde als de bewoners: het echte contact. Lang niet altijd komt dat via de telefoon tot stand. Met name voor bewoners met een

psychosomatische aandoening is dat erg lastig.

HOE REAGEREN DE BEWONERS OP DE NIEUWE WERKELIJKHEID?

Velen ondergaan het op een rustige wijze. 'Het overkomt ons,' hoor ik dan. Er heerst geen opstandigheid en veel bewoners ervaren steun in hun geloof. Daarnaast hebben velen de oorlogsjaren nog meegemaakt en weten dus wat het is om in beperking te moeten leven.

WAT ANTWOORDT U ALS IEMAND VRAAGT: IS DIT EEN STRAF VAN GOD?

Dan zeg ik dat niets buiten Gods leiding om gaat. Als je dat echt gelooft, kun je daarin rust en vrede vinden. We mogen ons bewust worden van onze kwetsbaarheid en hopelijk leidt deze crisis ertoe dat we meer op de Heere gericht worden.

“LAAT EEN GOEDE CRISIS NOOIT ONBENUT”?

Ja, dat is een wijs woord. Uit alles wat je overkomt kun je lering trekken. De Heere gebruikt ook – of misschien wel juist – de moeilijke momenten van ons leven om ons te vormen. Blijf ik dan ook nog vertrouwen op Hem? Zoek ik Zijn nabijheid, Zijn geborgenheid? Daartoe nodigt Hij ons uit.

MERKT U VEEL EENZAAMHEID OP NU?

Dat valt mee. Er zijn nog steeds contacten mogelijk, ook al zijn die nu beperkt. Er is wel een enorm verlangen naar normale tijden. Hoe langer dit allemaal duurt, hoe moeilijker het voor sommigen wordt. Ik hoor met name dat bewoners heel dankbaar zijn voor de zorg die ze ontvangen, en voor alle initiatieven die er nu worden genomen voor hen. En wie behoefte heeft aan wat meer contact: ik mag altijd worden gebeld.

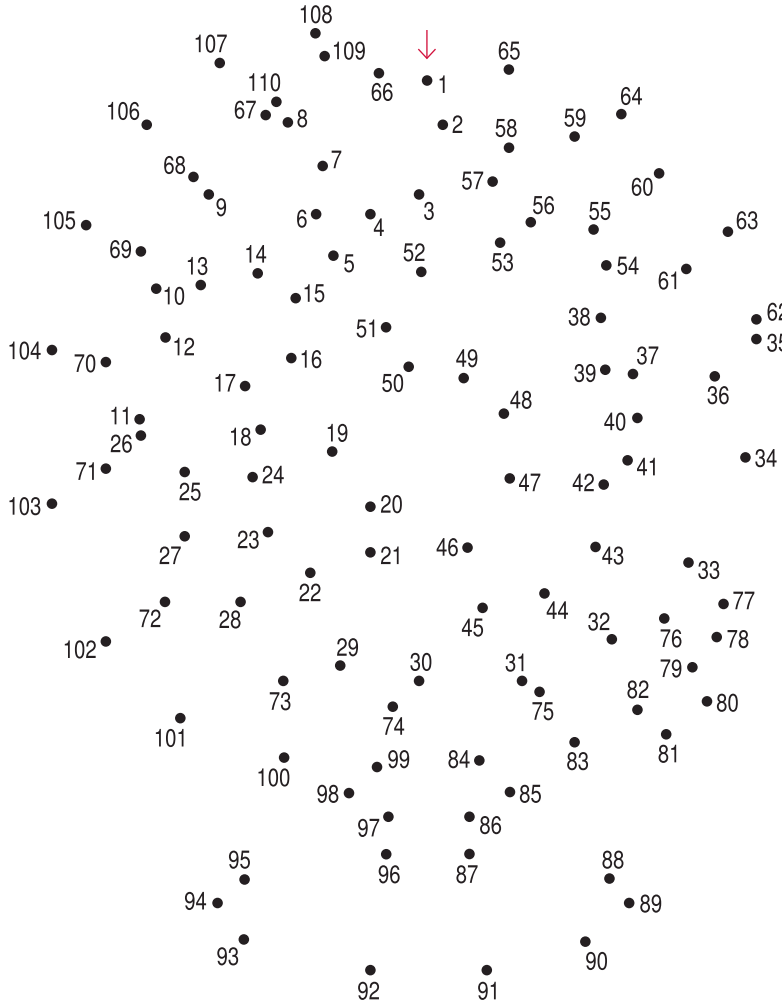
TENTOONSTELLING VAN DOOPJURKEN

Op donderdag 27 februari was er een doopjurkententoonstelling in Bethanië. Bewoners, vrijwilligers en medewerkers van Bethanië hadden samen meer dan twintig jurken aan ons uitgeleend. De oudste doopjurk was gemaakt in 1895 en gedragen door de moeder van een van onze bewoners; de nieuwste jurk was gemaakt in 2014. Veel doopjurken waren gemaakt van trouwjurken, een paar waren zelfs mooi ingelijst. Het was een prachtige tentoonstelling waar veel mensen van hebben genoten.

PUZZELPAGINA

VOLG DE STIPPEN...

WOORDZOEKER

V	L	A	G	G	E	N	V	V	N
N	V	I	E	R	E	N	O	F	A
E	Z	O	R	G	V	R	L	E	T
D	R	I	O	Z	I	E	K	E	I
E	J	K	O	I	J	C	S	S	O
R	H	W	R	E	F	H	F	T	N
L	E	I	L	K	M	T	E	D	A
A	I	J	O	T	E	E	E	A	A
N	D	T	G	E	I	N	S	G	L
D	E	M	O	C	R	A	T	I	E

Democratie
Nationaal
Rechten
Vlaggen
Zorg

Feestdag
Nederland
Vieren
Volksfeest

Kwijt
Oorlog
Vijfmei
Ziekte

Oplossing:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SUDOKU

8		6			3		9	
	4			1			6	8
2			8	7				5
1		8			5		2	
	3		1				5	
7		5		3		9		
	2	1			7		4	
6				2		8		
	8	7	6		4			3

Gratis Aan Tafel? Puzzel mee!
Maak alle puzzels op deze pagina en win een fleurige bos bloemen. Vul uw gegevens in, lever dit vel uiterlijk dinsdag 14 augustus in bij de receptie en doe mee!

Dhr./Mw.:

Telefoonnr.:

De Zaak
vol Smaak

Het Schaffelaartje

Slager - Kaasboer - Poelier

Brouwerstraat 59-61, Ede, telefoon 0318-618498
info@hetschaffelaartje.nl, www.hetschaffelaartje.nl

ZAKELIJK DRUKWERK

visitekaartjes, briefpapier, rekeningen, enveloppen, complimentscards, mappen

RECLAMEDRUKWERK

folders, brochures, flyers, posters, stickers, kalenders, ansichtkaarten

FAMILIEDRUKWERK

geboorte-, trouw-, jubileum-, rouw- en uitnodigingskaarten

DIGITALE KLEURENPRINTS EN KLEURENKOPIEËN

VORMGEVING

logo's, huisstijlen

DRUKKERIJ
VAN EDE N

Uw grafische dienstverlener

Telefoonweg 68, 6713 AL Ede • T (0318) 650 250
E info@vanedendruk.nl • I www.vanedendruk.nl

Kees van Asselt
begrafenisondernemer

Overlijden melden?

06 - 15 45 11 30

24/7 bereikbaar

*Voor een waardige begrafenis met aandacht
voor persoonlijke wensen en een eerlijk tarief*

- Wij verzorgen alleen begrafenissen
- Uw laatste wensen zijn ons uitgangspunt
- Wij zijn dag en nacht bereikbaar

Meer informatie of ons gratis 'laatste wensen' boekje aanvragen?

Ga naar → www.kvanasselt.nl of bel naar 06 - 15 45 11 30.

→ Wij zijn werkzaam in Midden-Nederland [Bekijk onze tarieven op kvanasselt.nl](http://www.kvanasselt.nl)

REEDOO
15 JAAR interieur + kleur

*Breng ook kleur
in uw interieur!*

Lees alles over raamdecoratie trends op
www.reedoo.nl/weblog
of breng een bezoek aan onze winkel!

Onze adresgegevens:
Hamsestraat 38
4043 LH Opheusden
0488 440905

Openingstijden (tijdelijk):
Donderdag op afspraak
Vrijdag op afspraak
Zaterdag 10.00 - 16.00 uur

www.reedoo.nl

"Winkel van Sinkel"

**Verkoop van tweedehands artikelen
voor het onderhoud van de Oude Kerk
en de andere kerkgebouwen in Ede.**

Adres: Veenderweg 118^a, 6712 AE Ede

Openingstijden:

Woensdag 10.00 - 12.00 uur
13.30 - 17.00 uur
19.00 - 21.00 uur

Zaterdag 10.00 - 12.00 uur

De bovenverdieping is alleen op woensdagavond open
van 19.00 - 21.00 uur.

Moeten er goederen opgehaald worden of apparte-
menten en of huizen leeg? Wij halen dit op, als u belt
naar tel. 0318-655222, dan maken wij een afspraak.
E-mailadres is : info@winkelvansinkel-ed.nl

Bellen kan tijdens de openingstijden
en dagelijks van 17.00 - 18.00 uur.

Voor meer informatie zie onze website:
www.winkelvansinkel-ed.nl

ZORGTOTAAL

ROLLATORS

ZEER RUIM ASSORTIMENT

TOT 7 JAAR GARANTIE

GROTE VOORRAAD

KOM LANGS!

Frankeneng 14, 6716 AA EDE - 0318-241001
info@zorgtotaalwinkel.nl - www.zorgtotaalwinkel.nl

**DE MOOISTE FAUTEUILS
PRECIES OP UW MAAT!**

**GRATIS
THUIS-
BEZORGD**

**ALLE
STOELEN OP
VOORRAAD**

**€300
INRUIL
KORTING**

**ALLE
KLEUREN EN
STIJLEN**

**OP UW
MAAT!**

stoelen dans

Bent u op zoek naar een comfortabele fauteuil op uw maat? Dan is dit hét moment om uzelf te verwennen. Bij Zitcomfort Bennekom ontvangt u nu maar liefst €300 voor uw oude stoel als u een stoel op maat aanschaft.

Welkom in onze showroom. De koffie staat klaar!

**DE GROOTSTE COLLECTIE
STA-OP FAUTEUILS**

**ALLES
OP UW
MAAT**

**GRATIS
THUIS-
BEZORGD**

**ALLE
KLEUREN EN
STIJLEN**

**STA-OP EN
RELAXSTOELEN
AL V.A**

€595

€300 VOOR UW OUDE STOEL

OUDE STOEL ERUIT, NIEUWE ERIN!

Onze stoelen zien er niet alleen fraai uit maar geven u ook maximaal comfort. Door de ergonomische vormgeving zijn ze goed voor lijf en leden.

**BEL ONS
VOOR EEN
DEMO BIJ U
THUIS**

**ALLES OVER
GEZOND
ZITTEN!**

ZIT-COMFORT.NL

ERVAAR HET ZELF IN ONZE WINKEL!

Kerkstraat 6
Bennekom
0318 20 18 18

P Gratis!
Broekakkerplein

Maandag	13:30 - 17:30 uur
Dinsdag	09:30 - 17:30 uur
Woensdag	09:30 - 17:30 uur
Donderdag	09:30 - 17:30 uur
Vrijdag	09:30 - 17:30 uur
Zaterdag	09:30 - 17:00 uur

zitcomfort
BENNEKOM

zitten als een vorst